پرسیار کرا لە

شێخ (محمد بن صالح العثیمین)

رەحمەتی خوای لیّ بێت

دەربارەی

پیرۆزبایی کردن لە کافران بەبۆنەی چەژنەکانیانەوە

وەرگێرانی

م. صلاح الدین عبدالکریم

لە بڵاوکراوەکانی ماڵپەڕی ئاشتی کەرکوك

www.ashtyk.com

ژمارە(٤)

بسم الله الرحمن الرحيم

حوكمی پیرۆزبایی كردن چی‌یە لە كافران بە بۆنەی چەژنی كریسمس وچەژنی سەری ساڵی زایینی، چونكە ئەوان لەگەڵماندا كار دەكەن؟ وەئەگەر ئەوان پیرۆزبایی-یان لیّ كردین بەبۆنەی چەژنەكانیانەوە چۆن وەڵامیان بدەینەوە؟

وە ئایا دروستە بڕۆین بۆ ئەو شوێنانەی كە ئاهەنگی لیّ دەگێڕن بەم بۆنانەوە؟

وە ئایا مرۆڤ تاوان بار دەبێت ئەگەر شتێك لەوانەی پێشو كەباسكرا ئەنجام بدات بەبیّ مەبەست؟ بەڵكو وەكو لە ڕوودا دامان یاخود لەشەرما، یاخود لە شەرمەزاریدا یاخود جگە لەم هۆیانە؟

وە ئایا خۆ چواندن بەوان دروستە لەو بۆنانەدا؟

وەڵام: پیرۆزبایی كردن لە كافران بەبۆنەی چەژنی كریسمس وجگە لەمە لە چەژنە ئایینی‌یەكانی تریان حەرامە بەیەكدەنگی زانایان، هەروەكو چۆن إبن القيم لەپەرتوكەكەیدا(أحكام أهل الذمة) باسی دەكات ودەفەرمێت: (پیرۆزبایی كردن بە دروشمەكانی تایبەت بە كوفر حەرامە بەیەكدەنگی زانایان، وەكو ئەوەی پیرۆزبایی یان لیّ بكرێت بەبۆنەی چەژن و ڕۆژووگرتنەكانیان وبوترێت: چەژنت پیرۆز بێت وهاوشێوەی ئەمانە، ئەمە ئەگەر بێژەرەكەی سەلامەت بێت لە كوفر، ئەوا لە قەدەغەكراو وحەرامەكانە، وە وەكو ئەوە وایە كە پیرۆزبایی یان لیّ بكرێت بە كڕنوش بردنیان بۆ خاچەكەیان، بەڵكو ئەمە لای خوای گەورە تاوانی گەورەترو توڕەبوونی سەخت ترە لە پیرۆزبایی كردن لە مەی خواردنەوە و كوشتن وزینا كردن وهاوشێوەی ئەم تاوانانە، وەزۆرێك لەوانەی كە رێزی دینیان لەلا نی‌یە دەكەونە ناو ئەم تاوانانەوەو ناشیرینی كارەكەیشی نازانێت كە پیرۆزبایی لەكەسێك كردووە بە تاوان كردن یاخود بیدعە كردن یاخود كوفر كردن، وە توشی توڕەبوون وغەزەبی خوای گەورە بووە) قسەكەی تەواو بوو(رەحمەتی خوای لیّ بێت).

وەبۆیە پیرۆزبایی كردنی لە كافران حەرامە بەم چەشنەی كە إبن القيم باسی دەكات، چونكە دان نانی تێدایە بۆ ئەو دروشمە كوفری‌یانەی كە ئەوانی لەسەرن، وە رازی بوونە بۆیان بۆ ئەو شتەی كەلەسەرین، هەرچەندە بۆ خۆی رازی نابێت بەو كوفرە بەڵام حەرامە بۆ موسڵمان كە رازی بێت بە دروشمەكانی كوفر، یاخود پیرۆزبایی پیّ بكات لە خەڵكانی تر، چونكە خوای گەورە بەم شتە رازی نابێت، هەروەكو دەفەرمێت: ﴿إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ﴾ [الزمر: ٧].

واتە: ئەگەر ئێوە کافر و بێباوەڕ بن ئەوا خوای گەورە هیچ پێویستی بە پەرستنی ئێوە نی-یە وبێ پێویستە لێتان، وەهەرچی لە ئاسمانەکان وزەویدایە خوای گەورە دەپەرستن و مل کەچین، بەڵام لەهەمان کاتدا خوای گەورە بە کوفر رازی نابێت بۆ بەندەکانی، وەئەگەر ئێوە سوپاس گوزاری بکەن ئەوا رازی دەبێت لێتان.

وەدەفەرمێت: ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ [المائدة: ٣].

واتە: ئەمڕۆ من دینەکەم بۆتان تەواو کرد وبەخششی خۆم تەواو رژاند بەسەرتاندا ورازی بووم کە ئیسلام دینی ئێوە بێت.

وە پیرۆزبایی لێ کردنیان بەم بۆنانەوە حەرامە وجیاوازی نییە ئەگەر لەگەڵتاندا کار بکەن یان نا.

وە ئەگەر ئەوان پیرۆزباییان لێکردین بەبۆنەی چەژنەکانیانەوە ئەوا ئێمە پیرۆزباییان لێ ناکەین لەسەر ئەو شتە، چونکە چەژنی ئێمە نییە، وەچەژنانێکە کە خوای گەورە پێی رازی نییە، چونکە یاخود داهێنراوە لە دینەکەیاندا، یاخود لە شەرعەکەیاندا هەبووە بەڵام سڕاوەتەوە بە دینی ئیسلام کە خوای گەورە محمدی ﷺ پێ ناردووە بۆ لای هەموو خەڵکی بێ تێکڕا، کە دەفەرمێت: ﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ [آل عمران: ٨٥].

واتە: هەرکەسێك جگە لەئیسلام داوای دینێکی تر بکات و هەڵی بژێرێت بەسەر ئیسلامدا ئەوا لای خوای گەورە لێی وەرناگیرێت، وەلە دوا رۆژیشدا لە زەرەر مەندان دەبێت.

وە حەرامە موسڵمان بەدەمیانەوە بچێت بەم بۆنانەوە، چونکە ئەمە گەورەترە لە پیرۆزبایی کردنیان، وە چونکە چون بۆ لایان بەشداری کردنیانە لەو ئاهەنگەدا، هەروەها حەرامە موسڵمان خۆی بچوێنێت بەکافران بەوەی کە ئاهەنگ بگێڕێت بەم بۆنانەوە، یاخود دیاری بگۆڕێتەوە، یاخود شیرینی دابەش بکات، یاخود خواردن ببەخشێت، یاخود خۆی لەکار بخات وهاوشێوەی ئەمانە، چونکە پێغەمبەرﷺ دەفەرمێت: (مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُم)[١].

(١)- (صحيح الجامع الصغير: ١/ ٢٨٣١).

واتە: هەرکەسێك خۆی بچوێنێت بەهەر کۆمەڵێك ئەوا ئەویش لەوان دەژمێردرێت. وە شیخ الإسلام إبن تيمية (رەحمەتی خوای لێ بێت) لە پەرتوکەکەیدا (إقتضاء الصراط المستقيم مخالفة أصحاب الجحيم) دەفەرمێت: (خۆ چواندن پێیان لە هەندێك لە چەژنەکانیان دڵیان خۆش دەکات بەو بیروباوەڕە بەتاڵەی کەلە سەرین، وەلەوانەیە وایان لێ بکات کە هەلەکان بقۆزنەوە وباوەڕ لاوازەکان بەلای خۆیاندا رابکێشن.

وە هەرکەسێك بەشداری شتێك لەوانە بکات ئەوا گوناهـ بارە، ئیتر جیاوازی نییە ئەگەر لە رودا دامان کردبێتی یاخود لە خۆشەویستیاندا، یاخود لەشەرمدا، یاخود جگە لەم هۆکارانە، چونکە ئەمە لە نزم کردنی دینی خوایە، وەلە هۆکارەکانی بە هێز کردنی دەروونی کافرانە وشانازی کردنیانە بە دینەکەیانەوە.

داواکارین لە خوای گەورە کە موسڵمانان بە عیزەت بکات بەدینەکەیان و دامەزراوییان پێ ببەخشێت لەسەری وسەریان بخات بەسەر دوژمنەکەیاندا هەر ئەو بە هێز ودەسەڵاتە[١].

والحمد لله اولاً وآخرا

(٢)- (فتاوى وأذكار لإتحاف الأخيار: ص٢٩-٣٢).